

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
Z PRZYRODY
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 38
W KATOWICACH**

KOMPETENCJE PODLEGAJĄCE OCENIE W NAUCZANIU PRZYRODY TO:

1. Opanowanie podstawowego słownictwa przyrodniczego (biologicznego, geograficznego, z elementami słownictwa fizycznego i chemicznego).
2. Opisywanie zjawisk, procesów i zależności zachodzących w środowisku przyrodniczym z użyciem terminologii stosowanej w naukach przyrodniczych.
3. Poznanie różnych sposobów prowadzenia obserwacji i orientacji w terenie.
4. Umiejętność czytania i interpretacji map i planów jako źródeł informacji geograficznych.
5. Celowe wykorzystywanie roczników statystycznych, zestawień tabelarycznych i graficznych (np. diagramów, rysunków, przekrojów, fotografii, modeli), które mają posłużyć do prawidłowego oceniania, wnioskowania i prognozowania zmian zachodzących w środowisku przyrodniczym.
6. Umiejętność dokonywania obserwacji, pomiarów i obliczeń.
7. Celowe korzystanie z różnych źródeł wiedzy, stosowania metod badawczych.
8. Poznanie układów budujących organizm człowieka
9. Poznanie cech i zmian krajobrazu w najbliższej okolicy szkoły.

Wykaz umiejętności i wiadomości dla danego poziomu przedstawiony jest uczniom na początku roku szkolnego poprzez omówienie programu nauczania w danej klasie z jednoczesnym wskazaniem na kierunek pracy, częstotliwość i sposób uzyskania oceny.

UCZNIOWIE W TOKU ZAJĘĆ LEKCYJNYCH MOGĄ OTRZYMYWAĆ OCENY CZĄSTKOWE ZA:

1. Sprawdzian wiadomości po zakończonym dziale.
2. Krótkie sprawdziany wiedzy – kartkówki.
3. Kartkówki ze znajomości mapy.
4. Odpowiedź ustną (połączoną ze znajomością mapy).
5. Samodzielnie wykonaną pracę domową.
6. Aktywność na lekcji (lub jej brak).
7. Przygotowanie do lekcji (przynoszenie zeszytów przedmiotowych i zeszytów ćwiczeń).
8. Pracę w grupie.
9. Udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych.
10. Wykonanie prac dodatkowych (zaproponowanych przez ucznia lub wskazanych przez nauczyciela), wynikających z zainteresowań ucznia, wiążących się z programem jak i wykraczające poza program np.: własne działania na rzecz środowiska potwierdzone przez dorosłych, przygotowanie materiału do nowej lekcji, zorganizowanie wystawy, konkursu itp.

ZASADY OCENIANIA NA LEKCJACH PRZYRODY

1. Uczeń ma prawo w ciągu semestru zgłosić dwa razy nieprzygotowanie bez konsekwencji oceny niedostatecznej.
2. Za nieprzygotowanie do lekcji rozumie się brak:
 - zadania domowego;
 - wiadomości bądź umiejętności umożliwiających odpowiedź ustną;
 - przyborów i pomocy naukowych, które umożliwiają aktywny udział ucznia w lekcji (zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń, podręcznik i inne);
3. Nieprzygotowanie ucznia musi być zgłoszone nauczycielowi na początku lekcji.
4. Brak wiadomości wynikający z nieprzygotowania (do danej lekcji) uczeń ma obowiązek uzupełnić na następne zajęcia (dotyczy to także zadania domowego). Zgłoszenie nieprzygotowania ucznia nie zwalnia go z pracy podczas lekcji.
5. Nieprzygotowanie do zajęć nie może być zgłaszane:
 - na zapowiedzianej wcześniej lekcji powtórzeniowej lub zapowiedzianej pracy klasowej (sprawdzianie lub kartkówce);
 - jeżeli uczeń zobowiązał się indywidualnie przygotować na daną lekcję pewną partię materiału.
6. Pisemne sprawdzanie wiadomości i umiejętności przeprowadzane jest w postaci
 - sprawdzianów obejmujących dział tematyczny po uprzednim powtórzeniu, zapowiedzianych z tygodniowym wyprzedzeniem
 - kartkówek, które mogą być niezapowiedziane i obejmują bieżący dział
7. Obowiązuje wagowy system oceniania. Każdej ocenie przyporządkowuje się wagi ocen według skali podanej w wewnątrzszkolnym ocenianiu w statucie szkoły
8. Oceniając prace pisemne stosuje się punktacje, a ilość zdobytych punktów określa stopień zgodnie ze skalą podaną w wewnątrzszkolnym ocenianiu w statucie szkoły.
9. Nauczyciel ma prawo przerwać sprawdzian uczniowi, jeśli stwierdzi niesamodzielność pracy i postawić mu ocenę niedostateczną.
10. Stwierdzenie odpisywania może być podstawą ustalenia bieżącej oceny niedostatecznej.
11. Uczeń, który otrzymał ze sprawdzianu ocenę niedostateczną ma obowiązek poprawić ją na zajęciach dodatkowych, w wyznaczonym przez nauczyciela terminie, nie dłuższym niż dwa tygodnie od otrzymania tej oceny.
12. Uczeń, który opuścił sprawdzian ma obowiązek napisania go w terminie wyznaczonym przez nauczyciela na zajęciach dodatkowych, nie dłuższym niż dwa tygodnie od dnia powrotu do szkoły i ma prawo, gdy otrzyma ocenę niedostateczną, do jej poprawy.
13. Odmowa pisania sprawdzianu, mimo obecności ucznia, pozbawia go prawa do pisania sprawdzianu w dodatkowym terminie oraz powoduje przyznanie uczniowi oceny niedostatecznej za zakres wiedzy objętej sprawdzianem.
14. Uczeń ma prawo poprawić każdą ocenę.

15. Do poprawy uczeń może przystąpić tylko raz.
16. Każda ocena uzyskana z poprawy jest wpisywana do dziennika.
17. Oceny poprawiamy na zajęciach dodatkowych.
18. Ocena ze sprawdzianu musi być poprawiona w ciągu 2 tygodni od dnia oddania i omówienia sprawdzianu, oceny z kartkówki i odpowiedzi ustnych w ciągu tygodnia.
19. Poprawa oceny semestralnej lub rocznej jest możliwa tylko w przypadku, gdy została ona ustalona z naruszeniem przepisów prawa dotyczącego trybu ustalania.
20. Uczeń powinien być oceniony, co najmniej trzykrotnie w ciągu jednego semestru przy zastosowaniu różnych form oceniania.
21. Przy wystawianiu oceny rocznej nauczyciel bierze pod uwagę ocenę śródroczną. Ocena roczna może być wyższa od oceny śródrocznej o jeden stopień.
22. Uczeń może ubiegać się o wyższą niż przewidywana śródroczna (roczna) oceny klasyfikacyjnej z geografii są zgodne z warunkami i trybem określonymi w statucie szkoły.
23. Uczniowie są zapoznani z przedmiotowym systemem oceniania na pierwszej godzinie lekcyjnej.
24. Uczniowie są informowani na bieżąco o ocenach.
25. Prace uczniów przechowywane są w szkole do końca roku szkolnego i udostępniane do wglądu uczniom na lekcjach a ich rodzicom na zebraniach i konsultacjach.
26. Rodzice są informowani o ocenach za pomocą dziennika elektronicznego, na zebraniach i konsultacjach.

OGÓLNE WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE SZKOLNE Z PRZYRODY W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 38

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności podstawy programowej w stopniu wyczerpującym,
- opanował wiadomości i umiejętności będące efektem jego samodzielnej pracy,
- prezentuje swoje wiadomości posługując się terminologią geograficzną, biologiczną, chemiczną i fizyczną,
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy,
- stosuje swoje wiadomości w sytuacjach nietypowych,
- samodzielnie planuje i przeprowadza obserwacje przyrodnicze,
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią,
- odnosi sukcesy w konkursach geograficznych szkolnych i pozaszkolnych.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach podstawy programowej,
- stosuje zdobytą wiedzę i umiejętności do rozwiązywania problemów oraz zadań problemowych (nowych),
- analizuje i ocenia informacje pochodzące z różnych źródeł, - poprawnie wyjaśnia zależności przyczynowo - skutkowe,
- wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy,
- projektuje i bezpiecznie wykonuje doświadczenia,
- wykorzystuje zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwoju.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach podstawy programowej,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów,
- krytycznie korzysta z wielu źródeł wiedzy, - określa związki przyczynowo - skutkowe,

- wykonuje samodzielnie i poprawnie większość poleceń, zadań i doświadczeń, przestrzegając zasad bezpieczeństwa,
- jest aktywny na lekcji.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania typowych zadań i problemów,
- wykazuje zrozumienie podstawowych procesów zachodzących w środowisku,
- z pomocą nauczyciela korzysta ze źródeł wiedzy,
- z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje doświadczenia,
- wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma pewne braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w wymaganiach podstawy programowej, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- jest mało aktywny na lekcji.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określanych podstawami programowymi, koniecznymi do dalszego kształcenia,
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązywania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- nie potrafi czytać mapy,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji.